УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 36. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЛЮТОГО 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 26, 1969 No. 36. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 25 лютого 1969

СПІКЕР ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ Джан МекКормек називає дотеперішню працю президента Ніксона „краще як задовільною". Ця похвала цим цікава, що МекКормек — це массачусетський демократ. Він гадає, що Ніксон повинен переслати до Конґресу своє власне звернення Про Стан Унії, щоб обидві Палати Конґресу знали, над чим мають працювати. Покищо, казав спікер МекКормек, не можна оцінити республіканського президента, бо немає ще в Конґресі його законопроєктів. Недавно провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд назвав дотеперішню працю Ніксона „дуже доброю".

ПРИХИЛЬНИКИ ВОЛЛЕСА ОРГАНІЗУЮТЬ нову партію. Вони з'їхалися на дводенну конвенцію в Луїсвіллі, Кентаки, де заснували нову політичну організацію, вибрали її голову, яким став 38-річний Вілліям К. Шірер із Сан Дієґо в Каліфорнії. Нова партія має свій Крайовий Комітет, голову, двох заступників голови, секретаря й касира та власний статут. Делеґати оваційно вітали колишнього губернатора і минулорічного кандидата на президента Джорджа С. Воллеса. Число делеґатів на нарадах і на бенкеті становило 226 осіб. Немає ще однієї назви для цієї консервативної партії. Її управа називається: Крайовий Комітет Автономних Стейтових Партій, відомих як Американська Незалежна Партія, Американська Партія, Незалежна Партія, Консервативна Партія, Конституційна Партія".

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ПРИГОТОВЛЯЄ новий виступ у контроверсійній справі участи Британії в Европейській Економічній Спільноті, куди де Ґолль двічі не допустив її. 4-го лютого ц. р. де Ґолль запропонував британському амбасадорові в Парижі, що Франція допустить Британію до участи в новій економічній організації, яка прийшла би на місце Европейської Економічної Спільноти і що Франція пропонує створення на місце ЕЕС та НАТО „Директоріяту" з Британії, Франції, Західньої Німеччини й Італії. Виявлення Британією тих суґестій де Ґолля викликало в Західній Европі загальне обурення проти Франції де Ґолля.

В АТЕНАХ ПОМЕР на удар серця в минулу неділю колишній король Савді Арабії, Савд, у віці 67 років. Король Савд володів у рр. 1953-1964, як абсолютний монарх, та виїхав на добровільне вигнання, коли його брат Фейсал відсунув його від влади. Савд мешкав спершу у Каїро, а в останніх роках в Атенах.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АББА ЕБАН ЗАПОВІВ „активну самооборону" проти арабських терористичних актів і повідомив про це офіційно всі „призні Ізраїлеві держави". Загально припускають, що Ізраїль переведе військові відплатні акції проти центрів арабських терористичних організацій, існуючих в різних арабських державах. Похорон двох студентів, вбитих внаслідку вибуху бомби наприкінці минулого тижня в Єрусалимі, перетворився у велику протиарабську демонстрацію.

ЧЕХИ ВИКОРИСТАЛИ міжнародні лещетарські змагання в Татрах для протисовєтської демонстрації. Появу кожного совєтського лещетаря приймали вигуками й свистом. Першу нагороду дістав чех Ірі Раска.

Сенатська більшість проти розміщення протиракетної оборони

Вашинґтон. — Противники розміщення протиракетних ракет т. зв. „Сентінел" мають в Сенаті більшість 53-ох голосів і вони можуть заблокувати урядовий проєкт та спричинити першу поважну поразку республіканського Уряду в Конґресі. В політичних колах гадають, що Уряд не хоче допустити до програної і зробить деякі уступки опозиції. Сподіваються, що Уряд запропонує рідше розміщувати оборонні бази для цих ракет та відсувати їх дальше від міст, бо міські метрополії також протестують проти цих баз, боячися неконтрольованої експльозії атомових ракет, що було б катастрофою для населення. Згідно з теперішнім пляном мали б збудувати від 15 до 20ох баз для протиракетної оборони. Сенатська опозиція твердить, що протиракетна оборона технічно нездійснима і політично нездорова, бо спричинить змагання в зброєнні між ЗСА та СССР. Уряд хоче обороняти цими ракетами свої оборонні бази, а опозиція твердить, що Уряд витрачає більйони долярів на оборону сталевих і цементових споруд і залишається без оборони мільйони людей.

Словак монсеньйор Ян Гірка — новим греко-католицьким єпископом у Словаччині

Пассейк, Н. Дж. — Часопис „Католіцкі Сокол" з 29-го січня 1969 року повідомляє, що Апостольська Столиця своїм декретом перед Різдвяними Святами 1968-го року найменувала „на Апостольського Адміністратора і Єпископа для всіх греко-католиків Словаччини 45 річного монсеньйора Яна Гірку". Цей часопис пише, що жодна Церква у світі не була так переслідувана, як Греко-Католицька Церква в Словаччині. Далі оповідається про це, як в 1950-му році в Пряшеві відбувся „собор греко-католицького духовенства і світських делегатів всіх словацьких та українських греко-католиків в ЧССР", на якому вирішено зліквідувати Греко-Католицьку Церкву в Словаччині. І це були здійснили, священиків католиків розігнали по західній частині Республіки, всі організації цієї Церкви були заборонені, монастирі скасовані. По 20-ох роках дочекалася Греко-Католицька Церква ліпших часів, і „влада окремим зарядженням визнала існування цієї Церкви". Новий єпископ Ян Гірка скінчив в 1944 р. гімназію, що її заснував був у Пряшеві Єпископ Гойдич. В 1949 році був висвячений на священика і якийсь час працював в адміністрації в канцелярії греко-католицького Єпископа в Пряшеві. Під час переслідування греко-католиків працював як робітник електро монтер. Тепер він найменований на адміністратора Греко-Католицької Єпархії в Словаччині. В цій новинці зовсім не згадується про Єпископа українця Владику Василя Гопка, який в березні 1968 року був звільнений із тюрми, і який пізніше був в Римі при кінці 1968 року. В новинці про його побут в Римі писалося про це, що не знати, як довго він там залишиться і невідомо, чи він вернеться до Пряшева.

Ніксон деклярував вірність ЗСА супроти НАТО, — перевів наради в Лондоні

Лондон. — Президент Р. Ніксон підкреслив у своїй промові на Раді Атлантійського Союзу (НАТО) в головній квартирі тієї військово-політичної організації в Брюсселі величезну ролю НАТО в минулих 20-ох роках і на майбутнє, заявивши водночас, що сучасна концепція союзів виключає верховодство будь-котрого члена та полагає на постійній взаємній консультації й виміні ідей. Ніксон признав, що в минулому ЗСА інколи говорили до своїх союзників, замість говорити з ними, та ставили їх перед доконані факти, не узгіднивши з ними заздалегідь своїх постанов. Ніксон запевнив, що в майбутніх переговорах з Совєтами ЗСА будуть постійно стояти в контакті з своїми союзниками „перед переговорами і під час переговорів". Ніксон звернув увагу, що завдяки НАТО Европа, при всіх своїх турботах і кризах, все ж перевела останніх 20 років в мирі, без третьої світової, атомової, війни. Він апелював до перетворення НАТО в ще сильнішу організацію із новими ідеями та новими миролюбними цілями. — Президент Р. Ніксон перелетів в минулий понеділок 24 лютого з Брюсселю до Лондону, де на летовищі стрінули його прем'єр Гаролд Вільсон, репрезентант королеви Єлисавети й інші достойники. Понеділок і вівторок були виповнені нарадами Ніксона з британськими державними мужами, при чому головними темами була ситуація на Близькому Сході, відносини з Совєтами та справа Атлантійського Союзу. Однак — за твердженням преси — у тих розмовах не заторкувано останього британсько-французького конфлікту, що виник внаслідку виявлення змісту розмови, яку 4 лютого ц. р. президент де Ґолль мав з британським амбасадором у Парижі. На середу 26 ц. м. передбачено відлет президента Ричарда Ніксона з Лондону до Бонну. Погрози „лівих", що вони стрічатимуть Ніксона в Европі з демонстраціями — покищо не здійснились. Після того, як у Брюсселі Ніксон склав вінок на могилі Невідомого Вояка, Р. Ніксона ентузіястично вітала велика юрба бельгійців, а в Лондоні заледви кількадесять анархістичних студентів зібралися з демонстраційними транспарентами перед готелем „Клеридж", де мешкав Ніксон.

Марінер 6 почав 5-місячний лет до Марса

Кейп Кеннеді, Флорида. — Космічний корабель Марінер 6 24-го лютого о год. 8:29 ввечері з успіхом почав п'ятимісячний лет до плянети Марс. Марінера 6 викинула в космос ракета Атлас-Кентавр. 15 мінут після випущення космічний корабель відорвався від ракети та полетів вгору зі швидкістю 25,700 миль на годину. Пізніше стверджено, що Марінер 6 летить згідно з пляном. Цей космічний корабель важить 850 фунтів, він має зробити в дорозі до Марса 226 мільйонів миль. Під час випущення Марс був віддалений від Землі 83.5 мільйона миль. Марінер 6 має летіти попри Марса 31-го липня, і тоді Марс буде віддалений від Землі 59.5 мільйона миль. З віддалі 2,000 миль космічний корабель фотографуватиме Марса. 24 березня випустять Марінера 7, який над Марсом буде 5 серпня, і буде фотографувати південну частину цієї плянети, бо Марінер 6 поробить світлини рівникової частини плянети.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Джерзі Сіті. — Минулої п'ятниці, 21-го лютого, напередодні 75-літнього ювілею Українського Народного Союзу, тут у приміщеннях його Головної Канцелярії відбулися чергові наради його Головного Екзекутивного Комітету, в яких взяли участь усі екзекутивні урядовці: головний предсідник Йосип Лисогір, який відкрив і проводив нарадами, заступники головного предсідника інж. Степан Куропась і Марія Душник, заступник головного предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНСоюзу Богдан Зорич, заступник предсідника і керівник Рекордового Відділу Володимир Сохан, головний секретар і керівник Організаційного Відділу д-р Ярослав Падох і головний касир Петро Пуцило, як також ред. А. Драган. Головний предсідник, відкривши наради, подякував насамперед пані Марії Душник за її успішне старання, щоб у ювілейних святкуваннях УНСоюзу чергового дня взяв участь репрезентант Уряду ЗСА. Як уже інформовано, в Ювілейному Діямантовому Бенкеті УНС в Ню Йорку в суботу, 22-го лютого, взяли участь асистентка секретаря виховання, здоров'я і доброчинности пані Патриція Гітт, репрезентуючи на тому бенкеті уряд ЗСА та передавши особисті побажання від президента Ніксона.

Звіт Головного Касира

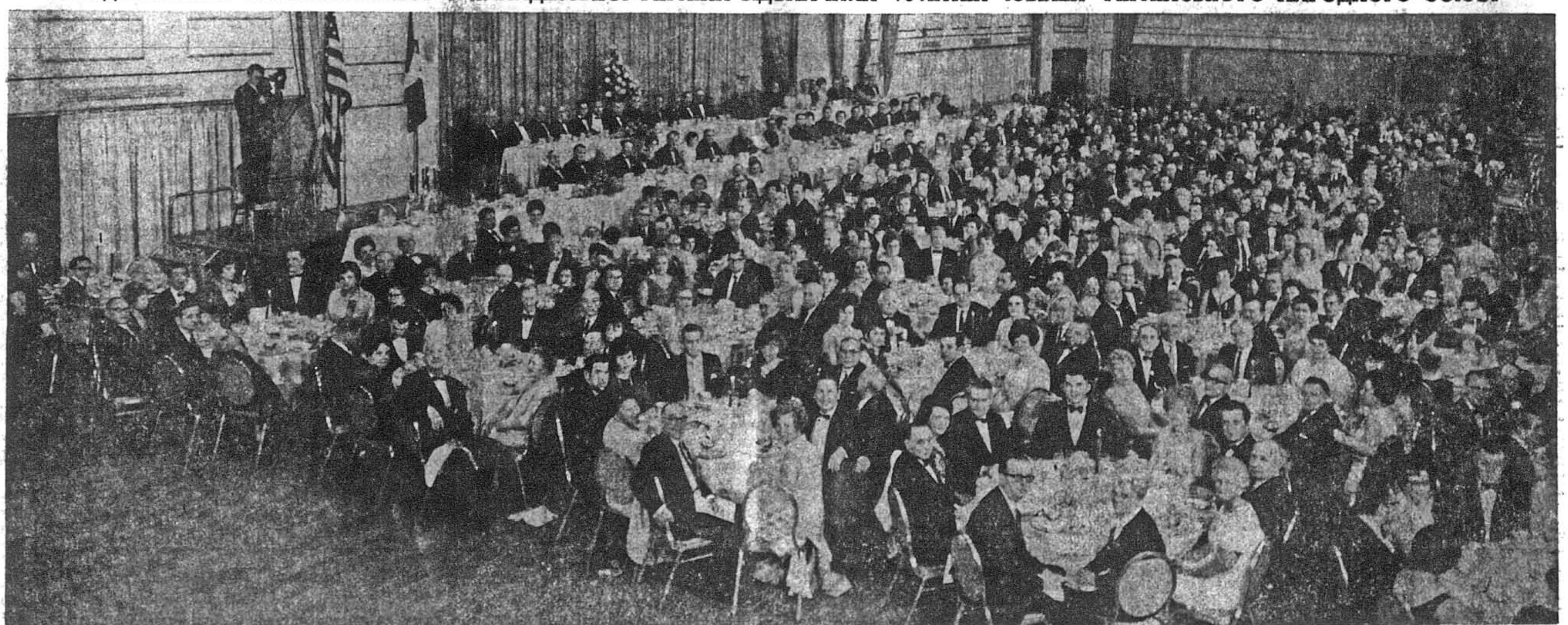
Звітування екзекутивних урядовців започаткував, як звичайно, головний касир Петро Пуцило. Його Касовий Відділ саме тепер закінчує цілорічні баляиси і вони будуть опубліковані. Коли мова про господарський і грошовий ринок, то з кожним днем більше спостерігається „тісноту грошей" і тим самим тенденцію „тримати гроші". Тим самим є на ринку менше грошей на всілякі кредити, гіпотечні позички тощо. Це в результаті може довести до „сповільнення економії", а дирекція Федеральних Резерв побоюється дальшої інфляції та нових економічних труднощів, якщо негайно не будуть пороблені відповідні протизаходи. УНСоюз у своїй фінансовій політиці мусить мати це на увазі та відповідно до цього достосуватись. Звітодавець видвигнув у цій справ ряд практичних рекомендацій. В дальшому він поінформував про зустріч гол. предсідника Й. Лисогора і його з комішенером забезпечення в стейті Ню Джерзі, з'ясував справу відсотків від гіпотечних позичок та деякі занедбання у їх сплаті, як і цілий ряд інших справ, зв'язаних з господаркою союзовим майном. Висловив передбачення, що з новим касовим замкненням УНСоюз уже переступить 35 мільйонів долярів майна.

Звіт головного секретаря

Головний секретар д-р Ярослав Падох подав детальний звіт зі своєї діяльности в характері головного секретаря й керівника організаційного відділу УНСоюзу за час від останніх нарад Екзекутиви, що відбулися 17-го грудня м.р., попередивши його загальним оглядом праці та досягнень у минулому році. Впродовж 1968 р. УНСоюз придбав кругло чотири тисячі нових членів, в тому числі Відділи в Канаді придбали кругло вісімсот членів,тобто двадцять відсотків. Ці досягнення були б куди більшими, якби всі Відділи УНС брали активну участь в організуванні членів. Великі Відділи, хоч здобули значне число членів, то мали відносно більші втрати й не завжди дбали про негайне вирівнання втрат членів, новоприєднаними. Позитив-

(Закінчення на стор. 3-ій.)

ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ І КАНАДІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ ВІДЗНАЧИЛИ 75-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Фотознімка Почесної Президії та Гостей під час Ювілейного Діямантового Бенкету, що відбувся точно в 75-річчя створення Українського Народного Союзу в суботу, 22-го лютого, в балевій залі готелю Коммодор в Ню Йорку. За першим президіяльним столом сидять (зліва): ред. А. Драган, почесний член Головного Уряду УНС Роман Слободян, голова Головної Контрольної Комісії УНС і президент ЗУАДК та голова ОбВУА д-р Володимир Галан, головний предсідник УРСоюзу Антін Батюк, гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, президент Головної Ради НТШ, кол. міністер УНР, член Почесного Ювілейного Комітету УНС проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, заступник гол. предс. УНС Володимир Сохан, Єпископ Стемфорду і член Почесного Ювілейного Комітету УНС Преосв. Кир Йосиф Шмондюк, Мр. Роберт Гітт, президент Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй і президент УККА та член Почесного Ювілейного Комітету проф. д-р Лев Добрянський,сенатор Канади і член Почесного Ювілейного Комітету УНС та головний промовець на бенкеті проф. Павло Юзик, перший заступник головного предсідника УНС інж. Степан Куропась, майстер церемонії бенкету, предсідник двох останніх конвенцій УНСоюзу адв. Іван Флис, головний предсідник УНС Йосип Лисогір, Митрополит Українців Католиків в ЗСА та член Почесного Ювілейного Комітету УНС ВПреосвященніший Кир Амврозій Сенишин, асистентка секретаря Виховання Здоров'я і Доброчинности, яка на цьому бенкеті репрезентувала Уряд ЗСА і виголосила промову пані Патриція Гітт, заступниця головного предсідника УНС, яка постаралася про приявність і виступ пані Гітт на цьому бенкеті, пані Марія Душник, заступник гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, пані Юзик, гол. касир УНС Петро Пуцило, репрезентант УПЦ в ЗСА на цьому бенкеті впреп. о. мітрат Артемій Селепина, гол. предсідник Союзу Українців Католиків „Провидіння" впреп. о. шамбелян Мирослав Харипан, заступник гол. предсідника Української Народної Помочі Лев Футала. У другому ряді (зліва): адв. Роман Гуглевич, адв. Михайло Пізнак, пані Анна Слободян, гол. радний УНС Степан Гавриш, д-р Ірина Падох, д-р Степан Ворох, пані Неоніля Сохан, д-р Володимир Душник, впреп. о. протоігумен Микола Когут, ЧСВВ, пані Марія Лисогір, впреп. о. шамбелян Еміліян Монастирський, інж. Стефанія Пушкар, впреп. о. ігумен Юліян Катрій, ЧСВВ, гол. радна УНС Анна Дубас, впреп. о. шамбелян Василь Лостин, гол. радна УНС пані Марія Демидчук веч. о. Петро Федорчук, гол. радний УНС проф. Мирон Куропась, веч. о. Любомир Гузар, панна Ева Юзик, ред. Зенон Снилик, ред. Ігнат Білинський, пані Ярослава Снилик, пані Йозифина Пізнак, впреп. о. декан Антін Борса. З фільмовим апаратом на підвищенні (зліва) стоїть Ярослав Кулинич, який фільмував перебіг ювілейної врочистости.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1180 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65$.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Започаткування ювілею

Бенкет у великій балевій залі Коммодор-готелю в Ню Йорку в День Вашингтона 22 лютого ц. р. був офіційним назверхнім започаткуванням Ювілейного Року Українського Народного Союзу. Протягом цього року відбудуться у багатьох центрах українського скупчення в З'єднаних Стейтах і в Канаді маніфестаційні імпрези з тою самою ціллю: поперше — віддати пошану піонерам, які 75 років тому започаткували й зорганізували цю провідну американсько - українську установу, і, подруге, згідно з офіційним зформулюванням суті Ювілею, звернутися „лицем до молоді". Це ніби одна й та сама ціль, проте в ній береться на увагу аспект минулого та — сучасного й майбутнього: пригадати не тільки заслуги УНСоюзу для нації і громади, але й ті його актуальні завдання та актуальну діяльність, які можуть і повинні знайти зрозуміння у молоді і притягнути її в більшій мірі в ряди УНСоюзу та взагалі в зорганізовану нашу громаду з більшою відповідальністю за неї.

УНСоюз не тільки був колись провідником усього громадського, культурного й навіть політичного життя американських українців, але й зберіг свою провідну ролю після постання в ЗСА прерізних інших організацій із спеціяльними цілями. Пригадати б лише кілька найважливіших фактів з останніх років: УНСоюз відіграв чи не вирішну ролю в допомозі ЗУАДКомітетові у переселенні до ЗСА і Канади десятків тисяч нових іміґрантів і в здвигненні пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, — УНСоюз все ще грає провідну ролю в Українському Конґресовому Комітеті і різних його окремих діях, — керівні діячі УНСоюзу були в першому ряді організаторів і реалізаторів Першого Світового Конґресу Вільних Українців, — УНСоюз має такі заслуги для створення катедри українознавства в Гарвардському університеті, що голова Наукової Ради ФКУ та голова Професорського Комітету Гарварду для українських студій проф. Омелян Пріцак запропонував на згаданому Бенкеті, щоб саме УНСоюз прийняв під свій протекторат увесь той Інститут українознавчих студій . . .

Нічого згадувати вже про такі посередні заслуги УНСоюзу для побільшення українського стану посідання в ЗСА й Канаді й поширення та поглиблення його праці, як уділювання мільйонових гіпотечних позичок на будову українських церков, народних домів та інших центрів українського життя. Нічого й згадувати про щорічні тисячні готівкові дотації, приділювані УНСоюзом на різні українські цілі, про ролю органів УНСоюзу, „Свободи" й „Українського Тижневика", в ділянці ініціятиви, сприяння та пропаґанди конструктивних ідей і починів задля добра української громади в ЗСА, Канаді й широкому світі. А ось в цьому, 1969-му році появиться другий том монументальної праці, якою є англомовна Енциклопедія Українознавства, і сенатор Павло Юзик пригадав учасникам Бенкету, що УНСоюз підписав окрему угоду про тісну співпрацю з канадійською Стипендійною Високошкільною Фундацією, яка має на меті забезпечувати високу освіту для українського молодого покоління.

Український Народний Союз був і є найчисленнішою суцільною українською організацією у вільному світі, і статистика українців поза Україною мусить починатись від числа членів УНСоюзу — бо членство в ньому є власне найбільш авторитетною довідкою їх національности. І тому старання приєднати в ряди УНСоюзу якнайбільше нових членів — це в першу чергу старання охопити організаційно якнайбільше свідомих українців на території Північної Америки. Бо УНСоюз — це не тільки установа, покликана громадою служити громаді: це установа тотожня з громадою, бож годі уявити американсько-українську громаду без УНСоюзу, як годі уявити духовий зміст і всю настанову УНСоюзу у відірванні від громади.

Започаткування в минулу суботу Ювілею виявило, що вся верхівка нашого зорганізованого життя в ЗСА здає собі справу з ролі УНСоюзу в минулому й сучасному. І тому голови та відповідальні діячі всіх централь особисто явилися на Бенкеті для вшанування ювілею, що є насправді ювілеєм Американської і Канадійської України. Всі відповідальні наші люди здають собі справу, що коли йдеться про тривкість українського життя на цьому континенті, то нема сумніву, що поруч із Церквою найтривкішою фортецею українства був, є і буде Український Народний Союз. Цьогорічний його Ювілей повинен цю правду підкреслити й причинитись до її здійснення — для добра сучасного й грядучих поколінь.

Богдан Галайчук

КАЛІФОРНІЙСЬКІ РИБАЛКИ НА ПЕРУАНСЬКИХ ВОДАХ

Буенос Айрес. — Американсько - перуанські взаємини внаслідок конфіскати копалень нафти, що належать американській компанії, і обстрілу 14 лютого перуанською морською поліцією американських рибальських суден та затримання одного з них, — поважно загострились. Обидва інциденти сходяться у часі і, самозрозуміло, витворюють атмосферу, яка утруднює розв'язку одного і другого конфлікту, в яких ідеться про охорону природних багатств країни. Проте, основно різниться правна основа цих конфліктів і їх оцінка з погляду політичного та морального.

Правне підложжя інциденту з 14 лютого просте: йдеться про традиційний спір за ширину територіяльних вод, що підпадають під суверенну владу прибережної держави. Цей спір довів до низки подібних інцидентів, що з них деякі були навіть дуже гострі, наприклад між Ісляндією та Великою Британією і між Бразилією та Францією — відома „війна за раки".

В міжнародному праві не існує норми, що визначала б ширину територіяльних вод, — її визначає державне законодавство кожної країни. Були спроби розв'язати спірне питання шляхом міжнародного договору. Для тієї цілі в 1958 році скликала ОН до Женеви міжнародну конференцію, дбайливо підготовлену Комісією Міжнародного Права цієї організації. На жаль, спірного питання не розв'язано, і конференція лише порекомендувала державам, щоб їхні територіяльні води, разом з т. зв. сумежною зоною (де компетенції п р и бережної держави вужчі, ніж на властивих територіяльних водах) не виходили поза 12 морських миль.

Важко було знайти спільну мову двом категоріям країн, інтереси яких в цій матерії протилежні. Територіяльні води підпадають під суверенність п р и бережної держави, вільне море — під спільну суверенність усіх держав світу. Тому морські держави, що мають сильну фльоту, військову й торговельну, зокрема рибальську, заінтересовані в тому, щоб вільне море було якнайщирше, а територіяльні води якнайвужчі.

В минулому ширина територіяльних вод, тобто засяг суверенности прибережної країни, сягала так далеко, як постріл з гармати. Таке окреслення стало неможливим внаслідок розвитку артилерійської техніки. А вже ніяк не можна вживати цього критерія сьогодні, в добі міжконтинентальних ракет.

На довший час втримувалася ширина трьох морських миль, але тепер є вона наявним анахронізмом. На цьому терпить, зокрема, Велика Британія, де, як відомо, інсталюють радіовисильні на кораблях, які запливають далі як на 3 милі від берега, і тому висмикуються з-під британського законодавства. Британський уряд мусить толерувати той ґротесковий парадокс, бо Велика Британія риболовська і взагалі морська країна, заінтересована в тому, щоб територіяльні води були якнайвужчі.

Але зовсім не заінтересовані в тому інші країни, передусім ті, що мають т. зв. континентальні шельфи. Як відомо, рибу можна ловити лише на розмірно мілких водах, тому для риболовства дуже важливі континентальні шельфи, тобто смуги мілкого моря, які в деяких місцях тягнуться дуже далеко від берега. З огляду на це деякі держави, що мають такі шельфи, стараються зарезервувати рибні багатства для себе і включають їх у свої територіяльні води, поширюючи їх далеко поза межу 3-ох і навіть 12-ох миль. Деякі роблять це лише на те, щоб зберегти морську фавну для майбутніх поколінь, наприклад, Ісляндія, яка неспроможна експлуатувати своїх безмірних рибних багатств, бо має дуже мало населення.

Але здебільша йдеться про те, щоб забезпечити своїх власних рибалок проти чужинецької к о нкуренції. Інтереси деяких країн розбіжні: наприклад, Бразилія заінтересована в тому, щоб французькі рибалки не ловили лянґусти біля бразилійських берегів, але щоб бразилійські рибалки могли ловити рибу біля берегів Арґентини. Та здебільша національний інтерес чіткий: збереження 3-милевої смуги територіяльних вод чи поширення її. Максимальні аспірації тих, що змагають до поширення: 200 миль. Таку межу територіяльних вод прийняли здавна три країни, що ділять між собою майже ввесь тихоокеанський берег Південної Америки, тобто Чіле, Перу й Еквадор. 1966-го року прилучилася до них Арґентина.

У жовтні 1966 р. ультрамодерна совєтська рибальська фльотилія заходилась інтенсивно ловити рибу біля єдиного поважного рибальського осередку Арґентини, Мар дель Пляти. „Якщо росіяни негайно не заберуться, — нарікали тоді арґентинські рибалки, — не матимемо що ловити впродовж довгих років". Було б це дуже прикро для них, але не було б це ніякою трагедією для Арґентини, бо лише мінімальна частина її населення займається морським риболовством.

Зовсім інша справа з Перу, де 8 мільйонів індіян живе у перелюднених селах, де немає капіталу, щоб поширити рільничу площу чи створити верстати праці для надвишки х л і б оробської людности, яка росте з року на рік у швидкому темпі. Не диво, що для цієї недорозвиненої країни рибні багатства мають життьове значення. Міріяди птиць гніздилися тут на прибережних скелях, живлячись рибою, а їхні відходи - ґвано, що творять

(Закінчення на стор. 4-ій)

Леся Храплива

„КНИЖКИ МАЮТЬ СВОЮ ДОЛЮ"...

. . . Так хочеться вимовити, коли поглянеш на нововидану книжку Марії Дмитренко „Михайлик". Справді, про цю книжку та про життя її авторки можна було б писати окремий широкий роман. Про гімназистку зі Львова, що вже від ранньої молодости вкладала всю свою снагу і немалий літературний талант у здійснення великої візії майбутнього — вільної Батьківщини. Що пройшла зі зброєю в одній руці та з пером у другій всі ступені революційної боротьби з усіми її трудноцами, аж до найвищих постів. Що склала своє ще дуже молоде життя в бою так, як складали його ті, кого підбадьорювали до чину її писання.

Стільки говорить нам передмова книжки. І лише стільки можна нам сказати про неї сьогодні, навіть не розкриваючи її справжнього прізвища.

І долі самої книжечки теж вистачило б для окремої книжки. Видана вперше у рік смерти авторки, ходила вона по Україні підпільним виданням. Аж поки перемандрувала у надлюдському зусиллі враз із рейдуючими відділами УПА у вільний світ. Тут появилася протягом розмірно короткого часу аж у трьох виданнях: підвалами у „Свободі", далі в дитячому журналі „Веселка" і опісля окремою книжкою у видавництві „Євшан-зілля" за допомогою колишніх вояків УПА. Було це в 1960 році, і тепер це видання повністю вичерпане. Тоді, коли росте наше нове покоління і необхідно, щоб воно теж пізнало „Михайлика", малого розвідника УПА, як знає кожна українська дитина безсмертну „Олесю" Грінченка. Тому й Об'єднання Працівників Дитячої Літератури порішило видати „Михайлика" наново.

І ось стоїть він перед юним читачем і батьком - покупцем книжки в новому четурному оформленні мистця Мирона Левицького. Стоїть, як на одному з образків у книжці: в завеликому на нього однострою вояка УПА, з автоматом у руках, з вірним собакою Бровком біля ніг. Стоїть і усміхається. Жде, як його приймуть.

Латинське прислів'я, що його ми вжили як наголовок для цієї статті, можна перекладати трохи інакше: кожна книжка має не свою долю, а призначення. І справді, годі подумати, щоб книжка, яка мала таку небувалу долю, не була передбачена для якоїсь особливої мети.

Як загальновідомо з психології розвитку людини, в ранній молодості пробуджується вперше свідомість, що кожна людина — окрема і неповторна індивідуальність, що кожна має свої специфічні, окремі вартості. Шукання цих вартостей вводить молоду людину у період „обожнювання героїв". Хлопці й дівчата на порозі молодости шукають для себе взору, хочуть інтенсивно пізнати, яких саме прикмет вони повинні набиратися, щоб їхнє життя стало також вартісним і вагомим. І коли знайдуть собі такого героя, живого чи лиш баченого в фільмі, вичитаного чи вимріяного, — припадають до нього з усім розмахом молодечих почувань, хочуть у всьому його наслідувати, вповні уподібнитися до нього, або згідно з науковим терміном — ідентифікуватися з ним. Така ідентифікація може мати рішальне значення в житті людини.

Якщо в той час пекучої туги за героєм трапиться під увагу хлопцеві чи дівчині „бітлес" чи сумнівних прикмет артистка, то цей прообраз здібний викривити їх на все життя. І навпаки: коли уподіблення до такого ідеального героя вимагатиме від молодої людини праці над собою, школення характеру, тоді позитивний ріст її запевнений на все життя. Тому саме й література для дітей віку 10-12 років повна постатей із чіткими прикметами, які повинні захопити молодь. Нечесні торгівці користають із цієї прикмети молодих, щоб легко збагачуватися, а молодь у цьому вразливому віці — псувати. Навпаки — добрі педагоги використовують це молодече захоплення для великих і шляхетних цілей.

Не буде перебільшенням, коли скажемо, що улюбленими героями української дітвори була згадана вже „Олеся", були козаки із творів А. Чайковського та А. Кащенка, були широко змальовувані у міжвоєнних виданнях, як „Світ дитини", „Дзвіночок", „Малі друзі" — герої наших Визвольних Змагань. До таких героїв старалися „підтягнутися", тобто їм дорівнятися — наші діти. І висліди всім надто очевидні!

Справжній герой великої міри — понадчасовий. І сьогоднішні старші діти чи пак молодша молодь радо читають про Гомера, про Робіна Гуда чи Вільгельма Телля, захоплюються індіянами, що вже давно не живуть так, як змальовано у книжках Купера. Та все таки герой діє тим сильніше, чим більше в нього спільних прикмет із молодою людиною, що хоче з ним ідентифікуватися. Тому сьогоднішній молоді буде таки ближчий і більше зрозумілий модерний астронавт, філянтроп із Корпусу Миру чи герой В'єтнамської війни.

І саме Михайлик — один із цих „близьких" героїв. Віком — бо йому тільки тринадцять років. І часово — бож можуть підтвердити його пригоди живі ще і нестарі колишні вояки УПА. Але що основне, подібний Михайлик до наших дітей своєю національною приналежністю. Що більше — у світлі його пригод стане виглядати нашим дітям зовсім новим те все, чого навчаємо їх у школах українознавства, до чого любов і пошану хочемо впоїти їм у молодечих організаціях. Тому варто, а то й необхідно, щоб всюди там він знайшов доступ.

Для цього треба лише невеликого вияву доброї волі збоку нашого громадянства-батьків та виховників: треба купити цю книжку, треба дати в руки дитині, школяреві, пластунові, сумівцеві.

Тоді Михайлик вже сам зуміє стати близьким другом і омріяним героєм нашої дітвори, молодих українців у діяспорі. І тоді книжка сповнить своє призначення, яке дала їй авторка, припечатуючи його своєю власною кров'ю.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

До „Першого Дня Української Незалежности в столиці Тексасу"

Проголошення „Українських Днів" в країні нашого поселення є річчю приємною для кожного, мабуть, українця, абстрагуючи вже від великої користи для України. І таким же приємним був для мене наголовок новинки „Перший День Української Незалежности в столиці Тексасу". Одначе, коли я читав саму новинку, почуття приємности меншало.

Передусім — Гюстон, де цей день був проголошений, перестав бути столицею Тексасу рівно 130 років тому. Подруге — в Гюстоні відзначено офіційно День Незалежности України чотири роки тому проголошенням Українського Дня. Проклямацію підписав той самий посадник Гюстону, про якого згадується в новинці, а саме Луї Велч (щастя, що він не читає української преси!). Різниця була в складі делеґації, і, очевидно, в тому, що відзначено 47-му річницю незалежности, а не 51-шу. Повідомлення про цю подію разом зі знімкою було вміщене своєчасно у „Свободі".

Рік пізніше, тобто три роки тому, проголошення Українського Дня відбулося і в столиці Тексасу, якою є Остин, а не Гюстон. Точніше кажучи, губернатор Тексасу видав проклямацію з нагоди 48-річчя проголошення незалежности УНР. Аж до минулого року проголошення Українського Дня відбувалось щорічно так для цілого Тексасу, як і для міста Гюстону зокрема.

Отже, цьогорічне проголошення Українського Дня замітне не тим, що відбулося вперше, а — жалюгідною непоінформованістю автора новинки.

Існування Відділу УККА в Гюстоні, що його голова входив у склад делеґації до посадника міста, було б радісним фактом. Одначе, я маю поважні сумніви, чи цей факт відповідає правді. Відділ УККА може постати, якщо принаймні два місцеві товариства, що є платниками національного датку, його уконституюють згідно з формальними вимогами статуту УККА. Ясна річ, я можу помилятись настільки, що статут УККА міг бути в міжчасі змінений (буду вдячний Шановній Редакції за відповідну заввагу). Під сучасну пору на терені Гюстону існує жіноче товариство ім. св. Ольги, що завдяки його заходам вперше проголошено Український День в Гюстоні чотири роки тому (головою т-ва тоді була Оксана Данилик), братство св. Володимира і заснований минулого року з ініціятиви п. Віктора Балабана Відділ УНСоюзу. Дві перші організації діють при місцевій українській католицькій парохії і, наскільки мені відомо, не є формальними членами УККА. Звідкіля ж узявся Відділ УККА в Гюстоні?

До речі, з різних причин місцевого характеру відзначення роковин 22-го січня в Гюстоні відбулося цього року дуже скромно, беручи під увагу прийнятий шаблон святкувань у ЗСА. Обмежилося воно на святочних сходинах, скликаних місцевим парохом о. д-ром Д. Блажейовським, який і виголосив доповідь на тему 22-го Січня. По доповіді була дискусія, чи і як відзначати роковини 22-го Січня та інших великих подій в нашому минулому. Якщо б не кволість дискусії (троє дискутантів) та невелика кількість присутніх, над такого роду відзначуванням 22-го Січня варто було б призадуматись. Вже хоч би тому, що це був би радикальний відворот від загальноприйнятих довжелезних академій, які хоч і „величаво", але не завжди належно відзначають такі великі події.

Ні під час ні після святкових сходин не згадувалось про проголошення Українського Дня в Тексасі чи в Гюстоні (знову ж з „різних причин місцевого характеру"). Тому постанову вислати делеґацію до посадника міста Гюстону треба тільки привітати, без огляду на те, хто був її ініціятором. Шкода тільки, що присутній на тому зібранні п. Віктор Балабан, один із членів цієї делеґації, нічого про такий шляхетний замір не сказав нам — присутнім. Вже хоча б для того, щоб роз'яснити трошки наші сірі гюстонсько - українські будні.

Лев Бойко
Гюстон, Тексас

„ЗА НАШУ СВЯТУ ВЛАСНІСТЬ"

У „Свободі" з 21 січня ц. р. автор редакційного коментаря п. з. „За нашу святу власність" приходить до висновку, що нашим обов'язком мусить бути урочисте відзначування пам'яті святого Володимира.

У 1960 р. я поселився у Лейквуді, Н. Дж., де знаходиться гніздо російської еміґрації. Недалеко є знана фарма РОВА, де росіяни вже досить довго будують церкву св. Володимира і відбувають торжества на його честь. Приглянувшись, побачите, що понад половину учасників тих здвигів наші малороси. Якось мені впало на думку учинити жарт. Я звернувся до Редакції „Свободи" і особисто до деяких редакторів, щоб написали мені гарну відозву до малоросів, яку я власним коштом хотів надрукувати і з літака розкидати на ці маси. Однак, цю мою пропозицію відкинули, а тепер, бачу, згадують св. Володимира.

Я живу й працюю між жидами і тому щодня приглядаюсь до їхнього життя. Як щось їх зачепить, то вони зразу всі, від рабінів почінаючи, кидаються, як оси. Один мій знайомий лікар-жид дав мені прочитати книжку під назвою „Росія у війні" (Раша ет вор). У ній майже на кожній сторінці з неприязню згадується Україну і українців. Я написав про це до УККА, але мені, платникові національного датку, не вважають за потрібне відповісти.

Хто ж має обороняти нашу справу?

Дмитро Галушка
Лейквуд, Н. Дж.

Алла Коссовська

МІЙ ГРІХ

(1)

У Писанні сказано: Нема людини, яка б жила і не грішила. Тому й на сповіді, на запит священика: „чи грішний?" — ніхто не насмілиться сказати: ні!

Ось і в мене тяжить на душі гріх, який і досі, не зважаючи на те, що минуло вже майже два десятки років з часу його поповнення, мучить іноді, коли згадую про долю бідного Грицька. Правда, цей мій гріх належить до числа невільних, але гріх є гріх, і мені раптом захотілося висповідатися в ньому перед моїми читачами.

*

Ми лежали на тапчанах на веранді, відпочиваючи після ситного сніданку і дихаючи на повні груди свіжими пахощами осіннього лісу, коли появилася збентежена сестра Гільда і розповіла, що серед новоприбулих хворих є якась чи то росіянка, чи українка, яка нічого не розуміє по - німецьки, а тільки кричить і плаче. Без великої охоти покидаю я тапчан і йду на допомогу тій хворій.

У великій палаті на ліжку сидить молода жінка і голосно плаче. Коло неї безпорадно тупцюються німецькі медичні сестри. Хтось прикладає до уст жінки кухлик з водою, якого вона з досадою відпихає.

Підходжу ближче і запитую:

— Що трапилося, чого ви плачете?

Жінка повертає до мене припухле від плачу обличчя і, схлипуючи, каже:

— Вони мене знову хочуть запхати до тих, що з відкритим процесом, а в мене вже закритий, я туди не хочу, я знову захворію, — і починає ще дужче плакати.

Підсідаю до неї і обіймаю за плечі.

— Хто вам сказав, що тут з відкритим процесом? Це неправда, в цьому корпусі всі з закритим, і вам нічого не загрожує, запевняю вас!

Плечі жінки здригаються рідше, і поступово вона заспокоюється. А за десять хвилин вона вже, відносно спокійно, розповідає мені свою історію.

Вона — стахановка харківського Тракторного заводу, Ольга Кравченко, за ударну роботу і перевиконання пляну на 205% дістала орден Трудового Червоного Прапора і жила, як у Бога за дверима. У цеху їй допомагали, щоб не знизила рекордової цифри, і, хоч норми після її рекорду значно підвищили, якось їх втримувала на відповідному рівні. У гуртожитку, де жила Ольга зі своїми співробітницями-стахановками, було гарно, чисто, дівчата мали радіо, одержували „ударні приділи". Словом, скаржитись не доводилося.

Але — вибухнула війна. Ольгу, як комсомолку, примусили піти в підпілля, коли Харків здали німцям. Недосвідчена, невміла, вона попалася на перших же кроках. На щастя, ніяких доказів її безпосередньої участи в саботажі німці не знайшли і вислали її на роботу до Німеччини, де вона тяжко працювала у бауера на холоді, під дощем, напівголодна. Там і підхопила туберкульозу.

Скінчилася війна. Разом із багатьма насильно вивезеними Ольга вирішила їхати додому. Але на одній із станцій її висадив з поїзду совєтський офіцер, бо в неї бухнула з горла кров. Отак почалися Ольжині поневіряння по німецьких шпиталях і санаторіях, де їй врешті вирізали дев'ять ребер, врятувавши тим від неминучої смерти. Але, вирізаючи ребра, пошкодили якийсь нерв, і Ольга зробилася гістеричкою.

Проклинаючи долю і німців, що довели її до туберкульози, Ольга опинилася в одному зі мною санаторії, де я проходила перевірку леґень, на яких причепливе око УНР'івського лікаря помітило якісь старі плями.

Мушу признатися, що я не відчула симпатії до цієї, типово совєтської, в найгіршому значенні слова, дівчини. Тупа, розпропаґована комуністами, вона ненавиділа всіх і все і безперервно вихваляла Совєтський Союз. Видно їй була знайома лише одна сторона медалі, її батьків, які нічого не мали, не зачепили ні розкуркулення, ні заслання, ні голод.

Переконуючи себе, що її не можна винуватити, а треба пожаліти, як хвору і самотню, я все ж таки відчувала до неї якусь інстинктову відразу. Була це досить дебела дівчина, з вилицюватим обличчям, зі світлими, невиразистими, маленькими очима. Круглі, опущені плечі, позбавлені з одного боку опори ребер, запливли товщем, і вся вона була подібна до якоїсь негарної, сердитої тварини.

Наладнавши сяк - так її взаємини з сестрами, я не без чуття полегкости залишила Ольгу і повернулась до своєї палати, до своєї симпатичної компанії, завдяки якій п'ятитижневе лікування і екзаменація в цій санаторії перетворилася для мене у веселий, курортний відпочинок.

***

Це був прекрасний німецький туберкульозний санаторій. П'ять нових, обладнаних за останнім словом медичної техніки, корпусів стояли на високому березі Ельби, затишно виглядаючи з-поміж дерев густого, мішаного лісу - парку. Фундатор цього закладу, місцевий багатій, на власній землі і власними коштами побудував цей санаторій в пам'ять своїх чотирьох дітей, які передчасно згинули від туберкульози. Кожний корпус він назвав ім'ям своєї дитини: Сузанен гавз, Текля гавз, Ганс гавз і Курт гавз. Великий портрет добродія, зроблений з кольорового скла, на зразок вітражу, прикрашав велику їдальню, де збиралися хворі на обіди, сніданки і вечері. Все це робилося, звичайно, для німців, і щирому німецькому патріотові і в голову не впадало, що з його благ скористаються нещасні ДП, для яких довелося виділити один поверх Сузанен гавзу. Ну, а ми, українська група, широко користалися з цієї нагоди: їли за двох кожний, надолужуючи втрачені в таборах фунти, відпочивали, а решту часу витрачали на прогулянки в осінньому лісі, де збирали гриби. І навіть переїздили поромом Ельбу, щоб побродити низьким, протилежним берегом, вкритим ще зовсім зеленою травичкою. Над Ельбою стояла тиха, прозора осінь.

Нас було п'ятеро: троє чоловіків і дві жінки. Усі були веселі і раді посміятися, і тому сміх на нашому поверсі не вгавав аж до 11 години ночі, коли сестра розгонила нас по палатах.

(Далі буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ним явищем є постійне зростання пересічної суми забезпечення, що вказувало б на це, що наше громадянство починає доцінювати життєве забезпечення, як засіб інвестиції та запоруки кращої будучности. Загальна сума забезпечення зросла в минулому році на кругло три мільйони долярів.

Поміж найбільш заслуженими організаторами членів було 37, які придбали 25 і більше членів і так стали членами Почесного Клюбу Заслужених Союзовців. Перед поміж ними ведуть гол. урядовці В. Дідюк, С. Гавриш і І. Одежинський та п-і Софія Куца з Торонта. Вперше членами цього Клюбу стали В. Оріховський, Я. Билень, В. Квас, Анна і Михайло Хомини (батько й донька) та М. Захарко. Крім 37 членів Клюбу, в минулому році заслужилися ще 88 діячів, які забезпечили десять або більше членів і придбали звання „будівничих УНС". Особливе признання гол. секретар склав пам'яті покійних діячів сл. п. Івана Василишина і Степана Стецяка. Найкраще виконали своє минулорічне завдання округи Філядельфії та Вінніпеґу. Живу участь у приєднуванні членів взяли головні урядовці, які приєднали сімсот членів. Постійні організатори здобули 854 члени. До сотень Відділів УНС прибули в минулім році чотири нові: у Філядельфії, Гюстоні в Тексасі, Ричмонді в Вірджінії та в Сарнії в Канаді. Йдуть заходи для заснування нових. Інформативна література про життєве забезпечення та винятково корисні грамоти УНСоюзу багатилася новими випусками, серед яких є брошурка про абепечення всієї родини.

Свій звіт з діяльности закінчив гол. секретар пропозиціями відносно дальшої праці в поточному, ювілейному році УНСоюзу. Він висловив надію, що всі українці, які досі ще не забезпечилися в УНС, стануть ще в цім році його ювілейними членами. Між пропозиціями, які торкаються ювілейного року, варто відмітити ювілейний мистецький конкурс союзової молоді та ювілейну виставку її образотворчої діяльности.

Звіт заступника гол. предсідника В. Сохана

Заступник гол. предсідника Володимир Сохан, який кермує Рекордовим Відділом, подав докладні числа стану членства з кінцем 1968 року та руху членства за цей же рік. УНСоюз мав з кінцем минулого року 88,265 членів, які були забезпечені на загальну суму $119,538,514. В порівнянні зі станом з кінця 1967 року загальна сума забезпечення всіх членів УНСоюзу зросла на $2,884,263. В 1968 році придбав УНСоюз 3,872 членів, які взяли нові грамоти забезпечення на суму $ 7,180,500. Пересічна сума забезпечення нових грамот з 1968 року виносила $1,885, а пересічна сума забезпечення всіх грамот УНСоюзу вкінці 1968 року перейшла вперше тисячу долярів і становила вже суму $1,029. Дещо вищою від неї є пересічна сума активних членів, яка виносить $1,077, і вона збільшилася за рік на $41.

Звітодавець подав теж детальний огляд та аналізу втрат членства за 1968 рік, вказуючи на постійний зріст втрат через виплати грамот, так вивінувальних, як і двадцятирічних платних (Е-20 та Р-20), але рівночасно ствердив, що 90 відсотків із цих власників виплачених грамот є потенційними проспектами на поновне забезпечення. Він представив теж докладний підрахунок сподіваних втрат у числі членства на 1969 рік та звернув увагу на потребу посиленої боротьби із непотрібними втратами, як суспензи та грошові звороти. Все таки, на думку звітодавця, треба поставити на перше місце в стараннях про дальший ріст УНСоюзу організаційну працю над підвищуванням забезпечення членів та здобування нових в кругах тих, які не обняті організованим життям українців Америки і Канади, стараючись досягнути їх нашою пресою — „Свободою" та інформаційними матеріялами про УНСоюз. В. Сохан ствердив, що найважливішими передумовами дальшого росту і розвитку УНСоюзу є посилення організаційної праці та продовжування якнайкращої забезпеченевої служби і її постійної модернізації, так для придбання нових членів як і для зменшення втрат у членстві. Тому, за словами звітодавця, першість в УНСоюзі повинні мати інвестиції в людські ресурси, тобто в працівників у терені та в Головній Канцелярії, а вслід за ними інвестиція в побудову нового приміщення для Головної Канцелярії. Подавши числа додаткових грамот серед членства УНСоюзу, звітодавець підкреслив, що ці числа постійно збільшуються, що вказує на те, що УНСоюз ще не дійшов до найбільшого джерела нових членів, а саме до сотень тисяч нашого громадянства, яке живе поза рямцями братських союзів та взагалі організованого українського громадського життя.

Вкінці свого звітування В. Сохан подав підсумки членства, тобто нових членів та втрат у членстві за січень 1969 року, як теж згадав коротко про стан праці Рекордового Відділу, в тому введення нових членських відзнак з нагоди ювілейного року, що їх одержуватимуть всі члени, дорослі і молодь, які набувають нові грамоти в 1969 році, про друк нових фірмових листів УНСоюзу із ювілейним надруком „75 років служби народові", та про підготовку до видачі чеків ювілейної дивіденди в цьому році, яку підвищено на 75 відсотків у порівнянні із минулорічною.

Звіт заступника гол. предс. Богдана Зорича

Заступник гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, складаючи свій звіт за минулий рік, подав точну статистику стану союзової організації на терені Канади. Разом із зорганізованими в минулім році новими членами в числі 791, які забезпечилися на загальну суму понад два мільйони долярів, УНСоюз в Канаді мав з кінцем 1968 р. 8,954 членів, забезпечених на суму $13,886,209.00, отже майже на 14 мільйонів долярів. З того числа 464 члени були вже на виплаченому забезпеченні, сплативши всі свої вкладки. На подане число складалися три тисячі молоді. В дальшому звітодавець подав замітніші акції, переведені Канадійською Канцелярією в минулому році, зокрема поїздки його та обласного організатора Василя Дідюка в далеко віддалені околиці Західньої і Північної Канади, які увінчалися успіхом. Вдержувано живий зв'язок з усіми Відділами, поділеними поміж чотири Округи, ведено живу інформативну діяльність шляхом радіопередач, вдержувано тісні зв'язки з організованою українською громадою в Канаді й звертано пильну увагу на піднесення поваги УНСоюзу та поширення знання й доцінювання життєвого забезпечення.

Звіт заступника гол. предс. інж. Ст. Куропася

Заступник головного предсідника інж. Степан Куропась, який — подібно як і заступниця гол. предсідника пані Марія Душник — не є затруднений постійно в Головній Канцелярії УНСоюзу, звітував головно про свою репрезентаційну та організаційну працю в терені. Він є членом Екзекутиви Братського Конгресу в Іллиной і це дає йому нагоду слідкувати за розвитком інших братських установ та порівнювати з ним розвиток УНСоюзу. Виконав ряд спеціяльних доручень Екзекутивного Комітету, зокрема був головним промовцем на святкуваннях 75-ліття УНСоюзу і „Свободи" в Торонті, прочитав і написав рецензію на книжку Уласа Самчука „Союз незнаних", продовжував свою „Чикаґовську Хроніку" в „Свободі" та завжди був до розпорядження, щоб радою і порадою чи й активно допомогти в союзовій праці на його терені.

Звіт заступниці гол. предс. Марії Душник

В звітовому часі, від попереднього засідання Екзекутиви УНСоюзу, заступниця гол. предсідника пані Марія Душник звернула найбільше уваги та вклала багато енергії в належну підготову нашого ювілейного бенкету в 75-річчя УНСоюзу. Як член бенкетового комітету та окремо вона старалася, щоб губернатор Рокефеллер став членом Почесного Ювілейного Комітету та подбала про приявність на ювілейному бенкеті в характері головного промовця асистентки секретаря Департаменту Здоров'я, Освіти і Доброчинности пані Патриції Гіт, яка привезла УНСоюзові в його 75-річчя особистий привіт президента Ричарда М. Ніксона. Вислала особисто яких 60 запрошень на бенкет, придбала листу жіночих організацій, які слід було запросити на бенкет, та робила все, щоб він став великим успіхом. Приготовила статті до ювілейного видання Українського Тижневика, та про окружні збори УНС в Ню Йорку, які були надруковані. Також приготовляла статті і матеріяли для чергового випуску Жіночої Трибуни УНС. Поза союзовою працею брала живу участь в українськім та американськім громадськім і політичнім житті, зокрема ж взяла участь в інавгураційних святкуваннях в Вашинґтоні, подбала про приняття конґресменом Маріо Віяджі з Ню Йорку запрошення виголосити промову на бенкеті ООЧСУ, написала статтю до органу СУА „Наше Життя" й інше.

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

Головний предсідник Йосип Лисогір подав характеристику розвитку УНСоюзу в 1968-му році та його стану сьогодні. Не зважаючи на те, що видатки УНСоюзу в минулому році поважно збільшилися, як і на те, що вже відложено кількасот тисяч долярів на виплату збільшеної в цьому році на 75 відсотків дивіденди членам, минулий рік у фінансовому відношенні був для УНСоюзу успішний і його майно, включно з резервою, збільшилося. Збільшились інвестиції у вартісних паперах (бондах), натомість зменшилися гіпотечні позички. Звітуючи про згадану вже гол. касиром зустріч з комішенером забезпечення в стейті Ню Джерзі, гол. предсідник згадав, що в розмові заторкнено і справу евентуального поширення діяльности УНСоюзу на Англію, Австралію та деякі інші країни. Поінформувавши Екзекутиву про дальшу конкретизацію заходів у справі придбання площі та будови нових приміщень для Головної Канцелярії, п. Й. Лисогір віддав багато уваги центральним і місцевим заходам для відзначення 75-літнього ювілею УНСоюзу, що його формально започаткував ювілейний бенкет і баль в Ню Йорку в суботу 22-го лютого. З кінцем травня відбудуться на Союзівці річні наради Головного Уряду УНС, що їх попередить прем'єра нової опери проф. Антона Рудницького „Анна Ярославна" до лібрета Леоніда Полтави. Прем'єра відбудеться в Карнеґі Гол в Ню Йорку в суботу 24-го травня а чергового дня, в неділю 25-го травня, буде у Філядельфії. З кінцем того тижня, 31-го травня, відбудеться велика врочистість у місті створення УНСоюзу в Шамокіні в Пенсильвенії та включатиме дедикацію пропам'ятного каменя і бенкет та концерт. Наступного дня, 1-го червня, відбудеться в недалечкому Лейквуд Парку ювілейний всенародний фестиваль, з виступами Лігайвельського Хору, дівочого хору „Веснівка" з Торонта, кількох танцювальних ансамблів тощо. На початок серпня запланована велика ювілейна врочистість УНС в Дафині в Канаді, про що своєчасно будуть детальні повідомлення. Передбачена і плянується велика ювілейна врочистість УНСоюзу на його оселі Союзівці два тижні після Дня Праці.

Звіт головного редактора

Звітування закінчив ред. А. Драган, інформуючи Екзекутиву УНС про працю, стан та пляни Видавничого Відділу. Не зважаючи на багато труднощів, до яких відповідно причинилася гонгконгська інфлюенца, Видавництво послідовно, хоч в поодиноких випадках з деяким запізненням, здійснює свою програму, випустивши цілий ряд ювілейних видань щоденника і тижневика, приготовляється висилку надрукованого вже ювілейного альманаха УНС „Українська заморська твердиня", як також завершується остання підготова до випуску Англомовної Енциклопедії Українознавства.

Закінчення нарад

Наради закінчено обговоренням заторкнених у звітах поодиноких справ та схваленням ряд постанов і плянів щодо дальшої активности УНСоюзу в цьому році його 75-літнього ювілею.

Губернатор Міннесоти Гарольд Левендор проголосив 22 січня Днем Незалежности і Соборности Української Держави

Кожного року в січні українські громади вільного світу відзначають роковини проголошення повної незалежности Української Народної Республіки 22 січня 1918 року та злуку всіх українських земель в одну Українську Державу 1919 року.

Українська громада Міннесоти так само як і всі інші стейти врочисто відзначила ці події. Для наших стейтових урядників не є вже новиною відзначення цього дня. Губернатор сам призначив день на зустріч з ним і видав проклямацію, в якій закликав громадян стейту відзначити цю врочистість з українською етнічною групою стейту.

19 січня в Укрінсько-Американському домі в Міннеаполісі відбулася академія, присвячена цим великим подіям в житті українського народу. Голова місцевого Відділу УККА д-р М. Козак відкрив академію, наголошуючи важливість цієї події та жертви волелюбних синів і дочок, які зложили своє життя за волю України.

Представники молодечих організацій Оксана Левицька (СУМА), Василь Булавицький (ОДУМ) і Микола Кушнір (МУН) відчитали проклямації губернатора стейту і посадників міст Міннеаполісу і Сейнт Полу. Член СУМА О. Татарин продеклямував вірш У. Кравченко „На спомин 22 січня". Дівочий хор в українських строях під керівництвом інж. Є. Карпяка і акомпаніямент Християни Лінчук гарно проспівали три пісні: „У зеленому лузі", „Розмовляла калинонька" і „Ой маршують". Професор права Володимир Анастазієвський виголосив змістовну доповідь про „значення проголошення Української Державности". Ліда Хоролець продеклямувала вірш Самійленка „Україна".

Друга частина програми розпочалася пластовою ватрою — „Спогад про давні часи із Срібної книги". Ірина Михайльонка (СУМА) з чуттям передала вірш „Друге народження". На закінчення програми хор „Дніпро" під диригентурою о. Миколи Бриня і піяністки д-ні Кіри Цареградської виконав: марш Г. Китастого, сл. І. Багряного, „Чорними хмарами", чоловічим складом хору — „Гей злітались орли, орли гайдамаки" на сл. Т. Шевченка і „Пісню про Тютюнника". Бурхливі оплески примусили хор ще раз виконати останню пісню.

400-голосим хором був виконаний національний український гимн. Ще такого дружнього співу не чули стіни залі.

Валентина Єрмоленко
пресовий референт

Д-Р И. [illegible] ПРОМОВЛЯТИМЕ В НЮАРКУ

Ірвінгтон. — У суботу 1 березня, о год. 7-ій веч., в залі УНДому в Ірвінгтоні з ініціятиви „Самопомочі" в Нюарку відбудеться Академія, присвячена сторіччю „Просвіти", на якій колишній член Головної „Просвіти" у Львові і теперішній голова Централі ОУА „Самопоміч" буде головним промовцем. У мистецькій частині виступлять: З. Лаврішко-Бундзяк, Г. Клим, І. Кононів, хор Дивізійників із солісткою В. Калин-Магмет під кер. О. Головацького, а члени УСГромади поставлять одноактову сцену Діми „Книжко, моя книжко". В програмі також беруть участь учні Рідної Школи.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Приятеля нашої Родини
бл. п. інж. БОГДАНА ТУРКА
жертвуємо 25.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства.
Орест і Оксана КЛЮФАС

Заупокійна Служба Божа за Покійного Бобка відправиться в українській католицькій церкві св. Івана у Whippany, N.J. дня 18-го березня ц. р. (вівторок) о год. 8:30.

Замість квітів на могилу Незабутнього Майстра пісні
сл. п. Мирослава Скали-Старицького
мгр. ВАСИЛЬ ПАКУЛЯК, приятель і близький земляк Покійного складає 25.00 долярів на „Історично-мемуарний Збірник Чортківської округи", де будуть сторінки присвячені пам'яті нашого славного Земляка, і ЗАКЛИКАЄ всіх Земляків, Знайомих і Поклонників Його таланту, складати свої пожертви на ту ціль, на книжку „Самопоміч" ч. 2916: Self-Reliance Federal Credit Union, 98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. інж. БОГДАНА ТУРКА
на Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті
зложив 20.00 долярів
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

Замість квітів на могилу
бл. п. ІВАНА СТЕЦЬКОВА
жертвують 30.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства
Марія СОЛЬЧАНИК
Юлія КОЦЮБА
Лідія та Франко ГРАБОВІ
Ірена та Андрій Даріян СОЛЬЧАНИКИ
Анна та Любомир КОЦЮБИ

Ділюся страшним горем з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 23-го лютого 1969 року у Гемілтоні, Канада померла несподівано на 54-му році життя
моя Єдина, Найдорожча СЕСТРА-МУЧЕНИЦЯ
МАРІЯ СТЕФАНСЬКА з дому Ґріньнова
Тіло Покійної поховано на цвинтарі в Гемілтоні. Просимо про молитви.
В глибокому смутку:
брат — ЕПІФАНІЙ в Детройті
донька — ГАЛИНА з чоловіком ПЕТРОМ у Гемілтоні
внучка — ОЛЬГА
син — ІПОЛІТ з дружиною і 2 внуками в Україні
мама — ЗІНОВІЯ в Україні
брат — ОЛЕКСАНДЕР з дружиною і 2 дітьми у Львові
Близька Родина в Торонті і Ню Джерзі
E. Hrynkiw, 3347 Grant, Detroit, Mich. 48212

Членам ОбВУА, всім кол. Воякам і Громадянству подаємо сумну вістку, що 19-го лютого 1969 року в Мюнхені відійшов у Вічність на 90-му році життя
сл. п.
МИКОЛА КАПУСТЯНСЬКИЙ
генштабу генерал-полковник Армії Української Народньої Республіки, кол. визначний і заслужений учасник визвольної боротьби України на становищах начальника штабу дивізії Першого Українського Корпусу, генерал-квартирмайстра Штабу Армії УНР та інших високих командних постах, кол. учасник і військовий керівник Похідних Груп 1941-1943 рр., на еміграції перший керівник Ресорту Військових Справ Виконного Органу Української Національної Ради, автор фахових творів і численних статтей на військові теми, видатний громадський і політичний діяч.
Похорон відбувся 24-го лютого ц. р. у Мюнхені.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ (ОбВУА)

Членам ОбВУА, всім кол. Воякам і Громадянству подаємо сумну вістку, що дня 11-го лютого 1969 р. помер в Новому Ульмі на 87-му році життя
сл. п.
АНДРІЙ ВОВК
генерал-полковник Армії Української Народньої Республіки, кол. учасник визвольної боротьби України на становищі командира різних дивізій Діючої Армії, на еміграції кол. довголітній керівник Ресорту Військових Справ Виконного Органу Української Національної Ради.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ (ОбВУА)

ЗБОРІВСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ НЮ ЙОРК — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ
з болем повідомляє усіх Зборівчан, що в середу, дня 21-го лютого 1969 р. несподівано помер на 76-му р. життя
бл. п.
Інж. ОСИП СТОЙКЕВИЧ
довголітній дир. Союзу Укр. Кооператив, та голова Т-ва Сільський Господар в Зборові, член дир. Ради Українбанку, Районової Молочарні, Філії Просвіти, Рідної Школи, ревний працівник: Хліборобського Вишколу Молоді, та багато других організацій Зборівщини.
ПАНАХИДА була відслужена в п'ятницю, 21-го лютого ц. р. о год. 8:00 веч. в похоронному заведенні І. Гаєвна, 4244 Олд Йорк Роуд у Філядельфії, Па.
ПОХОРОН відбувся в суботу, 22-го лютого 1969 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви Христа Царя при вул. Каюга, а відтак на Український Католицький Цвинтар на Факс Чейсі.
УПРАВА ЗБОРІВСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ НЮ ЙОРК — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Високоповажаній Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття, а кромі квітів на могилу, складаємо 25.00 дол. на Фонд Українського Католицького Університету в Римі.

„Ню Йорк Таймс" інформує про звільнення „непокірного журналіста" — В. Чорновола

Ню Йорк. — Американський щоденник „Ню Йорк Таймс" надрукував в числі з 24 лютого ц. р. велике повідомлення свого вашингтонського кореспондента Пітера Ґроза про звільнення з тюрми Вячеслава Чорновола — після закінчення ним його півторарічного вироку, про що вже була вістка у „Свободі" з 20 лютого ц. р. В повідомленні подається, що В. Чорновіл перебуває після звільнення з ув'язнення у себе дома у Львові. В дальшому П. Ґроз інформує, що був засуджений В. Чорновіл за зібрання і упорядкування матеріялів про арешти й суди українських інтелектуалістів в 1965-66 роках, які потому були надруковані за кордоном у збірнику „Лихо з розуму", що був виданий українською мовою в Парижі і появився тепер англійською мовою п.н. "The Chornovil Papers" в американському видавництві Мек Ґров-Гілла в Ню Йорку і в Торонто. Передмову до цього видання написав Збіґнєв Бржезінський, директор інституту для дослідів над совєтськими справами при Колюмбійському університеті. В цій передмові стверджується, що національне питання стане в найближчих кількох декадах таким же політично важливим у Совєтському Союзі, як сьогодні є ним расова проблема в З'єдинених Стейтах Америки. Закінчується повідомлення П. Ґроза ствердженням, що не зважаючи на термінове звільнення В. Чорновола, в Україні далі зростають націоналістичні настрої, підсилюванні знищенням архівних і книжкових фондів в Києві і в Одесі і що звідти наспівають інформації про нові арешти.

В Ню Йорку відбулися Пластові наради й відправи

Ню Йорк. (а.м.м.) — в суботу, 22-го лютого 1969 року відбулися тут, в залях Українського Інституту Америки при 2 Іст 79 вул. чотири пластові ділові імпрези. Перед полуднем усі присутні вислухали три доповіді ІУ Семінаря Пластового Конґресу Другого на тему — засади пластової методики (доповідачі пл. сен.-и Т. Самотулка, Е. Грималяк і М. Костко). Після полудня обговорювано суть пластової гри (прелеґент Е. Грималяк) та переведено панель, під час якого аналізовано працю виховника (панелісти: ст. пл. Роксоляна Гарасимів і Ліда Величко та пл. сен. В. Палієнко і Н. Комаровський — два останні з Канади). Частина слухачів передполудневих доповідей перейшла до інших кімнат, в яких відбулися наради представників сеніорських та старшо-пластунських куренів. Відправа скликана Гол. Реф. Куренів пл. сен. Юрієм Українським, пл. сеніорських куренів, радила під проводом Головного Булавного сеніора пл. сен. Теодозія Крупи. Розглядано організаційні питання та дальше видавання бюлетеню „Слово". Заступлено було 14 куренів. Нарадами куренів старших пластунів і пластунок проводив Крайовий Референт старших пластунів — Юрій Тарасюк. Доповідали Головний Булавний Пластунів — пл. сен. Ігор Раковський — на теми реорганізації і посилення зв'язку в старшо-пластунстві, та Голова Виховного Сектора в КПС ЗСА — в справах зв'язаних з недалеким IX Кр. Пл. З'їздом (29 і 30 березня ц. р.) Після дискусії старші пластуни перейшли на свою відправу з Краєвим Командантом Пластунів — Ярославом Лучканем, а старші пластунки обговорювали біжучі організаційні справи з Крайовою Коменданткою Пластунок, пл сен. Христею Навроцькою.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н. Дж. — Заходом Гуртка Приятелів Української Книжки в Нюарк-Ірвінґтон, відбудеться літературний вечір, присвячений Ярославу Герус, в неділю 2 березня, о годині 5-ій в Українськім Народнім Домі в Ірвінґтоні, 140 Проспект евню. Слово виголосить д-р Богдан Левицький. В читанні творів і мистецькій частині беруть участь: п-ні Т. Богданська, З. Бундзяк, В. Калин, І. Кононів і проф. Р. Левицький. Вступ за добровільними датками на видання творів Покійного.

Франція запевняє Европейську Економічну Спільноту про свою участь і співпрацю

Париж. — Французький міністер закордонних справ Мішель Дебре запросив до себе представників Західньої Німеччини, Італії Голляндії, Бельгії і Люксембурґу та впродовж 50-хвилинної розмови з ними запевних їх, що Франція надалі льояльно буде залишатися членом Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку), що її становлять названих 5 держав і Франція. Не назвавши за іменем суґестій, що їх президент де Голль зробив британському амбасадорові під час обіду з ним 4-го цього місяця, Дебре все ж з виразним натяком на пресові повідомлення про ті суґестії заявив, що Франція уважала раніше і далі вважає, що приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти радикально змінило би її характер і вимагало би її реорганізації. Однак Франція готова далі — без участи Британії у тій економічній організації — бути її членом. Цю заяву міністра Дебре вважають за доказ, що Франція хоче злагідити посталий конфлікт. Так само британський міністер закордонних справ Майкел Стюарт склав примирливішу заяву у палаті громад. Він ствердив, що хоч для Британії недискусійною справою є збереження її союзу з ЗСА і збереження НАТО, то в справі можливої реорганізації цілої економічної системи Західньої Европи Британія готова до розмов із Францією.

Капеля Бандуристів ім. Шевченка відзначена грамотою та нагороджена хрестом Симона Петлюри Державним Центром УНР

Дітройт, Міш. (В. П.) — З бюра Виконного Органу УНР повідомили, що на засіданні 7-го лютого взято під розгляд заслуги Української Капелі Бандуристів імени Тараса Шевченка, яка минулого року обходила своє 50-літнє існування, і нагороджено її Грамотою та відзначено Хрестом Симона Петлюри.

На урочистості, що їх підготовляє Громадський Комітет під проводом мистця Едварда Козака, які відбудуться в Дітройті 8-го та 9-го березня ц. р. у Роковини Великого Кобзаря, Президент УСР Микола Лівицький делеґує Віцепрезидента проф. Миколу Степаненка для вручення відзначень на Ювілейному Бенкеті. У програмі ювілейного концерту, 9-го березня у Форд Авдиторії, крім Капелі, виступить ще 6 ансамблів бандуристів і бандуристок з інших міст ЗСА і Канади (разом около 300 осіб). Виступить також бандурист віртуоз із Голивуду Василь Ємець.

Нюйоркський осередок „Гуцульщина" вшановує пам'ять письменника Ломацького

Ню Йорк. — Місцевий осередок „Гуцульщина" влаштовує в неділю 2 березня ц. р. о годині 5 по полудні, в залі Католицьких Комбатантів, 33 Схід 7 вулиця — Святочний Вечір для вшанування співця Гуцульщини Михайла Ломацького. Вечір відкриє голова Осередку д-р С. Федюк. З черги проф. С. Салик виголосить доповідь н. т. „М. Ломацький у власних споминах і в листуванні", й А. Макух відчитає статтю мґра В. Бедрія п. н. „Духова силюета М. Ломацького", Інж. Р. Степаляк відчитає нарис М. Ломацького п. н. „Країна чарів і краси", а ред. І. Керницький виголосить свій твір „Король Гуцул". В перерві Вечора відбудеться виставка праць Ломацького. В другій частині „Вечора" інж. Р. Кобринський виголосить доповідь на тему „Тематика і персонажі у творах М. Ломацького". З черги М. Панчак відчитає статтю мґра В. Бедрія „Причинки до літературно - публіцистичної творчости М. Ломацького", й артист М. Яблонський виголосить Ломацького „Слово від письменника". В годині 4-ій по пол., перед Святочним Вечером, відбудеться в Церкві Св. Юра в Ню Йорку заупокійна Служба Божа і Панахида.

КАЛІФОРНІЙСЬКІ РИБАЛКИ НА ПЕРУАНСЬКИХ ВОДАХ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

цінне добриво для хліборобства, займали дуже поважну позицію у перуанському експорті. Це т р а диційний експорті. Це — традиційний 1844 року.

Ґвано видобувається з прибережних острівців ротаційно: з того самого острівця щопівтретя року; це період необхідний, щоб наросла нова верства пташиних відходів. Та в останніх десятиріччях той проміжок часу щораз більше продовжується, і експорт ґвана падає. Чому? Бо буйно розвинулося перуанське рибальство, і не стає риби для прохарчування птиць. Тому уряд цієї економічно відсталої країни має право боронити рибні багатства не тільки від винищення, але й від суперництва чужоземних рибалок. Має не лише повне моральне право, але й святий обов'язок.

Коли б перуанські води були традиційним оперативним тереном, скажімо, норвезьких або японських рибалок, то їхні уряди мали б також деяке право протиставитися поширенню перуанських територіяльних вод, бо і для Норвеґії і для Перу риболовство має рішальне значення.

Але годі сказати те само про американських рибалок.

14-го липня, коли директор Товариства Американських Рибалок в Сан Дієго нарікав, що „Марінер" це вже друге судно, яке перуанці притримали в цьому році, і що від 1961 року притримано в Перу й Еквадорі 75 американських рибальських суден, то державний секретар міг відповісти йому на те хіба: „Соррі! Коли так, то не пхайте пальців між двері і забудьте про перуанські води. Шукайте інших рибальських теренів при берегах країн, які не є так перелюднені, для яких рибні ресурси не мають життьового значення. Неможливо? Тоді продайте ваші кораблі і шукайте іншого заробітку чи то у вашій сонячній Каліфорнії, чи в інших стейтах. Америка це не Перу, верстатів праці тут не бракує. Не можу боронити вас — цього не дозволяє мені ні сумління, ні політичний інтерес нашої країни".

В 1968 РОЦІ ВПЕРШЕ В ЗСА ЗУЖИЛИ більше штучних фібрових тканин, як природних вовняних, бавовняних і шовкових. В 1968-му році зужито на різні одяги 5 більйонів фунтів рейону, есетейту, палистеру, акрилику та алефину. В тому самому часі зужито бавовняних волокон 4.24 більйона фунтів, 330 мільйонів фунтів вовни, 2.25 мільйона фунтів шовку — всього разим 4.57 більйона фунтів. До 1967 року найбільше в ЗСА уживали бавовняних тканин, і так було впродовж останніх 100 років, але в 1968-му році штучні тканини зайняли перше місце, відсунувши на друге місце природні волокна.

НІКСОН У БРЮССЕЛІ

Президент Ричард Ніксон стоїть на летовищі в Брюсселі разом з бельгійським королем Бодуеном, який прибув йому назустріч. На передмісті Брюсселю знаходиться тепер головна кватира Атлантійського Союзу (НАТО), яку відвідав Ніксон, виголосивши там промову та перевівши нараду з членами постійної Ради НАТО

Посмертні згадки

Д-р ГРИГОРІЙ ЧВАРТАЦЬКИЙ, член 25 Відд. УНСоюзу в Джерзі Сиві, Н. Дж., упокоївся в Бозі ненадійно 4-го лютого 1969 р. Похорон відбувся 7-го лютого 1969 р. з церкви св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., на цвинтар Mt. Hope у Гастінґс, Н.Й. Залишив в глибокому смутку дружину Марію, доньку Христю з чоловіком і внукою Своєю.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

Інж. БОГДАН ТУРКО, довголітній член 25 Відд. УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., ненадійно упокоївся в Бозі 15-го лютого 1969 р. Похорон відбувся 18 лютого 1969 року з пох. заведення Литвина до укр. церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на Укр. Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж. Залишив в глибокому смутку дружину Марію, доньку Ярину та сестру Ольгу.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 1-го БРЕРЕЗНЯ 1969 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори 204 Відд. ім. о. А. Гончаренка о год. 5-ій по пол. в домівці „Самопомочі" 98 Друга Евеню (між 5-6 вул. На порядку: звіти урядників, Контр. Комісії, вибір нової Управи та інші важливі справи. Проситься чл. прибути. По зборах — перекуска. — П. Марко, редс., В. Палідвор, секр.

ГАППОНД, Інд. Річні збори В-ва св. І. Хрестителя — 107 Відд. о год. 7:30 веч. в залі укр. правосл. церкви св. Михаїла, 7035 Columbia Ave. Проситься членство про чисельну участь. — С. Долошицький, секр.

НЕДІЛЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1969 р.

ЧИКАҐО, Ілл. Річні загальні збори 252 Відд. о год. 12-ій дня в залі Катедр. Собору св. Володимира при 2238 В. Кортез стр. Справи до полагодження дуже важливі. Задовжених членів просимо вирівняти з а б о ргованість. —М. Польовий, гол., С. Маланчук, фін. секр.

ВІНДЗОР, Онт., Канада. Річні збори Т-ва ім. Ю. Головінського — 341 Відд. о год. 2:30 по пол. в залі УНО, 1033 Оттава вул. Проситься членство прибути на час. — Управа.

Розшуки

МАРТУ КОЗУБ — розшукують її рідня **ЛУЦЕНКО**, з села Богуслава, р-н Павлоград, область Дніпропетровськ. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу писати до:
Feodor Lucenko
725 Wyona Street
Brooklyn, N.Y. 11207

МИХАЙЛО КОРЕНЬ
пошукує
ЯКОВА ЛИСИЦЮ
який живе в Чикаґо. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати до:
Mychajlo Koren
46 Orchard Street
Yonkers, N.Y. 107

ТАРЗАН, Ч. 6139 Бо родатий парашутист!

Після того, як Тарзан зліз по небезпечному схилі, він сягнув по парашутиста, що заплутався в парашуті, і після того почав знижувати його до долини кратеру.

Він непритомний — Іто, затягни його на свій виступ!

— Що спричинює, що його обличчя таке бородате, як у мавпи?

— Думаю, що ти ніколи перед тим не бачив чоловіка з бородою . . .

— Але я не хочу його тут, навіть, як він зітне собі волосся.